

ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ В СУЧАСНІЙ ОСВІТНІЙ ПАРАДИГМІ ВИЩОЇ ШКОЛИ

У статті висвітлено проблеми патріотичного виховання сучасної молоді, зроблений теоретичний аналіз педагогічних засад патріотичного виховання в сучасній вищій школі. З'ясовано, що реалізація завдань патріотичного виховання базується на збереженні національної ментальності, що сконцентрована в традиціях, звичаях, обрядах та неусвідомлених переконаннях людини стосовно ставлення до власного народу, а також на основі функціонування свідомості та самосвідомості, які забезпечують формування національної свідомості та усвідомлення себе громадянином, патріотом, який має власну громадянську позицію.

Отже, інтеграція патріотичного виховання та фізичного виховання відбувається в межах фізичної культури, основним призначенням якої, на наш погляд, є формування ціннісно-емоційного, вольового, мотиваційного, осмисленого та усвідомленого ставлення до власного організму.

Ключові слова: патріотичне виховання, теоретичний аналіз, педагогічні засади, формування, етнопедагогіка, свідомість, самосвідомість.

Постановка проблеми. Теоретичний аналіз проблеми патріотичного виховання в сучасній освітній парадигмі підготовки фахівців фізичного виховання дає підстави стверджувати, що концептуальні засади розуміння сутності патріотичного виховання майбутніх учителів як цілісної системи патріотичних, громадянських рис, як ідеальної моделі системи патріотичного виховання є суперечливими та неоднозначно трактованими. Переважає поверхове узагальнення практичного досвіду організації патріотичного виховання в межах освітньо-кваліфікаційних характеристик фахівців; бракує студій, зорієнтованих на вивчення матеріалів статистичного характеру та осмислення експертних думок.

Досліджуючи патріотичне виховання в системі вищої школи, учені фіксують нагальну потребу в окресленні ефективних виховних технологій, спрямованих на стимулювання фахової діяльності та надання соціальної значущості патріотичному вихованню. Технології патріотичного виховання мають базуватися на цінності таких особистісних рис, як патріотизм, громадянськість, патріотична позиція та відповідальність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливої уваги в контексті дослідження педагогічних засад патріотичного виховання в сучасній освітній парадигмі вищої школи набуває формування системи моральних почуттів, базованої на вірності та відданості Батьківщині. Генезис патріотичного виховання й патріотизму з позиції співвідношення особистісного та суспільного, психологічного й психічного, емоційного та раціонального, загальносуспільного поставав предметом наукових пошуків у працях Л. Бублика, О. Воропая, В. Гонського [1; 2; 3; 6].

У змісті патріотичного виховання майбутнього вчителя доцільно вбачати системний вплив, сутність якого має бути сконцентрованою на передання й подальше усвідомлення фахівцем національних цінностей, народних традицій, звичаїв, обрядів та патріотичних орієнтирів і переконань. Саме національні засади слугують тими основними першоджерелами, які мають бути включеними до системи виховних принципів, методів і технологій патріотичного виховання.

Актуальним є застосування спеціально організованих видів діяльності та спілкування, що трактовані в межах етнопедагогіки. Як слушно наголошує М. Стельмахович, украї необхідним для розуміння педагогіки є врахування етно-національного аспекту, ментальних засад народу, національних рис, відображених у народній педагогічній скарбниці [6]. Так, звертаючись до надбання етнопедагогіки, можна окреслити вагомі вектори в розумінні патріотичного виховання: свідомий і глибокий патріотизм, гуманізм і гармонія взаємин між людьми, примноження національних цінностей свого народу і шанобливе ставлення до здобутків інших народів, тісний взаємозв'язок народної педагогіки та вітчизняної наукової педагогіки, еволюційний шлях розвитку людського суспільства, світогляду людей, повинно обмежуватися етнопедагогічними засобами, натомість слід розробляти інноваційні технології, зорієнтовані на врахування сучасних тенденцій формування патріотизму в незалежній Україні.